

WŁĄCZANIE SPOŁECZNE PRZEZ EDUKACJĘ - MIĘDZYNARODOWA WYMIANA DOŚWIADCZEŃ

SOCIAL INCLUSION THROUGH EDUCATION - INTERNATIONAL EXCHANGES OF EXPERIENCES

Tytuł projektu:

„Promowanie włączania społecznego poprzez edukację -
dostęp grup osób uczących się do odpowiedniego poradnictwa”.

Numer projektu: 2011-1-PL1-LE003-18852

Title of project:

„Promote social inclusion through education -
Access to adequate guidance for these groups”.

Number of project: 2011-1-PL1-LE003-18852

Program
Uczenie się
przez całe życie

Publikacja powstała w wyniku projektu zrealizowanego przy wsparciu finansowym Komisji Europejskiej w ramach programu „Uczenie się przez całe życie”. Publikacja odzwierciedla jedynie stanowisko autora.

Komisja Europejska ani Narodowa Agencja nie ponoszą odpowiedzialności za umieszczoną w niej zawartość merytoryczną ani za sposób wykorzystania zawartych w niej informacji.

WPROWADZENIE

Prezentujemy produkt wymiany doświadczeń VETPRO we Włoszech: „Włączanie społeczne przez edukację - międzynarodowa wymiana doświadczeń”, który powstał w wyniku współpracy uczestników projektu Fundacji Gaudete w Programie Leonardo da Vinci.

Instytucja Przyjmująca

Host institution

Consorzio Cooperative Sociali S.G.S. - Comune di Lanciano, Italy

REGION ABRUZZO

ABRUZZA to jeden z regionów południowych Włoch, w sercu Apeninów nad Adriatykiem. Region składa się z czterech prowincji: Province of Chieti, L'Aquila, Pescara, Teramo.

Abruzzo is located in central Italy, stretching from the heart of the Apennines to the Adriatic Sea. The region is divided into 4 provinces: Province of Chieti, L'Aquila, Pescara, Teramo.

ABRUZZO

MIASTO PARTNERA

LANCIANO – miasto partnera leży w prowincji Chieti w regionie Abruzzo. Miasto jest znane jako miejsce, gdzie wydarzyła się pierwszy Cud Eucharystyczny. Dziedzictwo kulturowe miasta stanowią: Kościół św. Franciszka (1258), Palazzo dell'Arcivescovado, Porta San Biagio z XI wieku.

LANCIANO is a town and comune in the province of Chieti, part of the Abruzzo region. The city is also known for the first recorded alleged Catholic Eucharistic Miracle. Main sights: Chiesa di San Francesco (1258), Palazzo dell'Arcivescovado, Porta San Biagio (11th century).

INTRODUCTION

We encourage you to product Exchange of Experience VETPRO in Italy: **“Social inclusion through Education – International exchanges of experiences”** the result of a project concluded by Gaudete Foundation under Leonardo da Vinci Program.

WYKLUCZENIE SPOŁECZNE: DEFINICJE, PRZYCZYNY

Zgodnie z Narodową Strategią Integracji dla Polski wykluczenie społeczne to „brak lub ograniczenie możliwości uczestnictwa, wpływania i korzystania z podstawowych instytucji publicznych i rynków, które powinny być dostępne dla wszystkich, a szczególnie dla osób ubogich”. Jest to „sytuacja uniemożliwiająca lub znacznie utrudniająca osobie lub grupie zgodne z prawem pełnienie ról społecznych, korzystanie z dóbr publicznych i infrastruktury społecznej, gromadzenie zasobów i zdobywanie dochodów w godny sposób.”

Raport programu „Poverty 3” przedstawia definicję, według której „wykluczenie społeczne to wielowymiarowy proces, polegający na braku lub na niewystarczającym poziomie uczestnictwa w głównym nurcie społeczeństwa i dostępu do najważniejszych systemów społecznych”. Może skutkować zerwaniem więzi rodzinnych, społecznych, utratą poczucia sensu i tożsamości.

We wszystkich pojawiających się definicjach można zaobserwować pewne elementy wspólne:

- ograniczenie uczestnictwa zarówno w życiu społecznym, jak i jego kluczowych obszarach oraz aspektach;
- ograniczony dostęp do zasobów, instytucji, systemów społecznych, który uniemożliwia integrację i uczestnictwo;
- prawa socjalne realizowane w coraz to bardziej okrojonym zakresie;
- ubóstwo i wielowymiarowa deprywacja;
- kumulowanie się czynników ryzyka w konkretnych obszarach i zbiorowościach;
- szybkie pogarszanie się sytuacji osoby czy też zbiorowości w szerokim zakresie.

Proces wykluczania społecznego zachodzi najczęściej w trzech etapach:

- „wątlność”- stan, w którym osoba, mimo, iż została dotknięta różnymi problemami, wciąż utrzymuje kontakty z resztą społeczeństwa;
- „zależność od opieki społecznej”- pogłębia się trudna sytuacja osoby, która nie jest już w stanie samodzielnie poradzić sobie z sytuacją, pełni jeszcze niektóre role społeczne, ale jej uczestnictwo w społeczeństwie jest coraz słabsze;
- „załamanie więzi społecznej” - osoba zostaje całkowicie wyłączona z głównego nurtu życia zbiorowego.

Przyczyn wykluczenia społecznego może być wiele, większość z nich to sytuacje niezawinione, niedobrowolne i niezależne od osoby.

Należą do nich: ubóstwo materialne; niekorzystne procesy o charakterze społecznym i gospodarczym; brak wykształcenia na poziomie uniemożliwiającym posiadanie odpowiedniej pozycji społecznej, ale przede wszystkim dostatecznych kwalifikacji pozwalających na podjęcie pracy; brak dostępu do odpowiednich instytucji pozwalających na wyposażenie w kapitał życiowy, jego rozwój i pomnażanie, co ma miejsce w wyniku niedorozwoju tych instytucji spowodowanego brakiem priorytetów, brakiem środków publicznych, niską efektywnością funkcjonowania; posiadanie cech utrudniających korzystanie z powszechnych zasobów społecznych ze względu na zaistnienie: niesprawności, uzależnienia, długotrwałej choroby albo innych cech indywidualnych; dyskryminacja o różnym podłożu, która wyłoniła się w wyniku niedorozwoju właściwego ustawodawstwa, jak również kulturowych uprzedzeń i stereotypów.

Wymiana doświadczeń w Urzędzie Miasta Lanciano.
Spotkanie z personelem odpowiedzialnym za usługi inkluzji społecznej.

IMPLEMENTACJA REZULTATÓW EUROPEJSKIEGO ROKU WALKI Z UBÓSTWEM I WYKLUCZENIEM SPOŁECZNYM

Główne cele Europejskiego Roku Walki z Ubóstwem i Wykluczeniem Społecznym to:

- zwiększenie świadomości opinii publicznej na temat ubóstwa i wykluczenia społecznego,
- zwiększenie zaangażowania państw w walkę z problemem ubóstwa i wykluczenia społecznego.

Podstawowe zadania Europejskiego Roku:

- zwrócenie uwagi na problemy i obawy ludzi, którzy są dotknięci ubóstwem i wykluczeniem społecznym;
- zainspirowanie wszystkich osób oraz partnerów społecznych do zaangażowania się w walkę z problemem ubóstwa i wykluczenia społecznego;
- walka ze stereotypami i zbiorową percepcją ubóstwa.

European Union's objectives for European Year for Combating Poverty and Social Exclusion 2010 were to raise public awareness about these issues and to raise the political commitment of the EU and its Member States to combat poverty and social exclusion.

Implementation program for the European Year for Combating Poverty and Social Exclusion 2010 detailed activities focused on two social groups: youth and children and older people which are the most threatened with poverty and social exclusion.

Activities based on the assumptions:

- recognition of rights,
- co-responsibility and participation,
- cohesion,
- involvement and specific activities.

EDUKACJA INKLUZYWNA – ZWIĘKSZANIE WŁĄCZANIA SPOŁECZNEGO DROGĄ KSZTAŁCENIA I SZKOLENIA

Ważną rolę w zwiększaniu włączania społecznego ma edukacja inkluzyjna. To proces, umożliwiający osobom zagrożonym marginalizacją i odrzuceniem społecznym uzyskanie szans i zasobów niezbędnych do pełnego uczestnictwa w życiu ekonomicznym, społecznym, kulturalnym, jak również godnego poziomu życia. Edukacja inkluzyjna polega na stwarzaniu równego dostępu do dobrej jakościowo edukacji i na równym traktowaniu m.in. za pomocą oferty dostosowanej do indywidualnych potrzeb. Równocześnie stwarza równe szanse na doskonałe wyniki przez próbę zapewnienia każdemu możliwości nabycia kompetencji kluczowych na jak najwyższym poziomie.

INCLUSIVE EDUCATION _ THE GROW OF SOCIAL INCLUSION THROUGH EDUCATION AND LEARNING

Inclusive or active education, which is becoming more and more popular, plays very important role in the growth of social inclusion. That is a process of common teaching which gives people who feel excluded from being a part of social world an opportunity to receive necessary resources and to participate fully in economic, social and cultural life. Inclusive education provides quality learning opportunities to everyone by promoting equal treatment, for example through providing help that accommodates different individual needs. At the same time, it equally encourages to receive excellent results by gaining key competences at highest levels.

ZWALCZANIE UBÓSTWA PRZEZ WYKORZYSTANIE JAKO INSTRUMENTU NA RZECZ WŁĄCZANIA WYSOKIEJ JAKOŚCI EDUKACJI O POWSZECHNYM CHARAKTERZE

W celu wykorzystania edukacji do zwalczania ubóstwa wdraża się szereg programów i szkoleń, wśród których warto wyróżnić edukację integracyjną. Edukacja integracyjna ma na celu zbliżyć grupy społeczne narażone na dyskryminację i wykluczenie do spełniania ich potrzeb w zakresie nauki. Sytuacja obecna nie jest w pełni zadowalająca, jednak wiele się czyni, by ją poprawić. Kształcenie na rzecz włączenia społecznego wymaga zmiany treści, podejścia, struktur i strategii edukacyjnych, a następnie systemów kształcenia nauczycieli. Urzędy Pracy organizują kursy zmiany lub podwyższenia kwalifikacji zawodowych. Program szkół zawodowych również w coraz większym stopniu zostaje dostosowywany do obecnych realiów i potrzeb na rynku pracy.

FIGHTING POVERTY THROUGH HIGH QUALITY COMMON PUBLIC EDUCATION

To use education to reduce poverty there are a lot of training and projects amongst which integration education is worth to emphasize. The main goal of integration education is bringing closer those social groups which are mostly exposed to discrimination and social exclusion in education area. The situation is not really satisfying now, but efforts are being taken. Ideas, including education still needs changing of contents, structures and education strategy. Then the system of educating teachers and financially supporting all students should be changed. Employ departments arrange education trainings, besides there are several programs. Vocational schools programs are still being adjusted present times and labour market needs.

Przykłady dobrych praktyk:

Wizyta studyjna w Centro per l'Impiego di Ortona, Prowincja Cheti - Urząd Pracy w Ortonie.

LOKALNE MECHANIZMY NARODZIN WYKLUCZENIA I UBÓSTWA

Narastające obszary ubóstwa oraz wykluczenia, wskazują na konieczność zainteresowania problemem. W świetle obecnego kryzysu ekonomicznego bogatych gospodarek państw świata i naszego kontynentu, należy wzmóc interwencjonizm państwa w wielu sektorach gospodarki oraz innych aspektach życia społeczeństwa, traktując to jako wytyczną – priorytet, a swego rodzaju tamę do przeciwdziałania ubóstwu i wykluczeniu.

LOCAL MECHANISMS OF ARISING SOCIAL EXCLUSION AND POVERTY

The lack of governments interventionism in economical and social areas leads to apathy and exclusion. A reliable remedy for poverty and exclusion is education as well as the increase in financial outlays in this area. It's not just a "cliché" it's the truth. The organisation which I represent called "The society of school and environments friends" supports gifted students sponsoring annual scholarships for them.

METODY PRZEZWYCIĘŻANIA STEREOTYPÓW I ZBIOROWEJ PERCEPCJI UBÓSTWA

Jedną z metod przezwyciężania ubóstwa w społeczeństwie jest ogólny dostęp do edukacji oraz rynku pracy. Rodzina w społeczeństwie XXI wieku powinna mieć zagwarantowany dostęp do edukacji, rynku pracy oraz zaspokojoną potrzebę mieszkaniową i opieki zdrowotnej. Ludzie starsi i niepełnosprawni powinni mieć dostęp do opieki medycznej, a w szczególności rehabilitacyjnej, pomocy psychologa i pedagoga, zniżek w opłatach czynszu, przejazdach komunikacji.

*Przykłady dobrych praktyk: Gmina Rocca San Giovanni.
Tematyka: Spotkanie z personelem odpowiedzialnym za Sekretariat Socjalny i Profesjonalną opiekę socjalną:
"Prawo do informacji i dostęp do usług socjalno – sanitarnych dla grup defaworyzowanych".
Wymiana doświadczeń z udziałem reprezentantów Gminy Rocca San Giovanni.*

METHODS OF OVERCOMING STEREOTYPES AND GROUP PERCEPTION OF POVERTY

*One of the methods to overcome poverty in the society is general access to education and labour market.
A family in the 21 century must have a guaranteed access to education and labour market as well as housing needs and health insurance. Elderly and disabled people should have access to medical care, particularly rehabilitation, psychologist and educationalist's help, discounts for rent and public transport.*

PRAWO DO EDUKACJI JAKO JEDNO Z PODSTAWOWYCH PRAW CZŁOWIEKA

Jednym z podstawowych praw człowieka powinno być zagwarantowane prawo do edukacji od wieku przedszkolnego do późnej starości bez względu na status społeczny. Wiek przedszkolny to uczenie się podstaw pisania, czytania, malowania, języka obcego. Szkoła podstawowa i średnia to zdobywanie wiedzy ogólnej i zawodowej. Szkoła wyższa to pogłębianie wiedzy zawodowej. Zdobywanie wiedzy ogólnej i zawodowej można także uzyskać na kursach i szkoleniach. Wykształcone społeczeństwo świadczy o wysokim rozwoju państwa.

*Wymiana doświadczeń podczas wizyt studyjnych w ASL Lanciano - Centro Diurno Malati Psichiatrici.
Tematyka: spotkanie z psychopedagogami pracownikami Consorzio S.G.S: "Konsultacje psychologiczne w zakresie szkolnictwa i opieki społecznej: przykłady i doświadczenie"*

RIGHT TO PROPER EDUCATION AS ONE OF THE BASIC HUMAN RIGHTS

One of the most fundamental human rights should be the guarantee that people will have rights to education from the early age of kindergarten to their elderly years regardless of their social status. Pre-school is to teach writing, reading, drawing and foreign language. Primary school and secondary school are to gain general and vocational knowledge. Higher education institution is to advance the vocational knowledge. It is possible to advance the knowledge through different kinds of training and caching. Educated society proved that the country is highly developed.

ZWIĘKSZENIE SZANS EDUKACYJNYCH JAKO STRATEGIA PRZECIWDZIAŁANIA UBÓSTWU I WYKLUCZENIU SPOŁECZNEMU

Ubóstwo jest problemem na całym świecie. Jest wiele środków pomocy dla ubogich, jednak wciąż nie zmniejsza się liczba potrzebujących. W takiej sytuacji szansa na edukację mogłaby być nadzieją dla ludzi z ubogich społeczeństw. Edukacja ma podstawowe znaczenie w pracy nad przeciwdziałaniem ubóstwu i wykluczeniu społecznemu. Jest ona szczególnie ważna w pierwszych latach życia człowieka, kiedy kształtuje się znaczna część jego możliwości intelektualnych. Zwiększenie szans edukacyjnych to wielka okazja do poprawienia sytuacji w środowiskach osób najbardziej potrzebujących.

Spotkanie z koordynatorami usług SAD/ADI na rzecz osób "integracja społeczna osób starszych: marginalizacja potrzeby opieki społecznej".

ANALIZA PROCESU WŁĄCZANIA SPOŁECZNEGO JAKO DROGI KSZTAŁCENIA I SZKOLENIA POLEGAJĄCEGO NA TWORZENIU RÓWNEGO DOSTĘPU DO DOBREJ JAKOŚCIOWO EDUKACJI

Podstawą włączania społecznego jest ciągłe kształcenie i szkolenie co służy socjalizacji i optymalizuje ogólny poziom kompetencji, powodując zmniejszenie kosztów w innych dziedzinach. Przykładem są projekty skierowane do uczniów z obszarów wiejskich a zwłaszcza na kształcenie kompetencji kluczowych, w celu wyrównywania szans edukacyjnych. Włączanie społeczne jest długofalowym procesem. Trwałe rezultaty są uzależnione od zaangażowania wielu osób i skutecznych działań różnych instytucji, co w przyszłości przyniesie pozytywne efekty.

*Przykłady dobrych praktyk: Urząd Miasta S. Angelo.
Spotkanie z przedstawicielami administracji miasta i Spółdzielnią New Aid członkiem Consorzio.*

PRZYKŁADY WSKAZUJĄCE NA NOWATORSKIE SPOSOBY DORADCÓW ORAZ WSPÓŁPRACĘ ZE ŚWIADCZENIODAWCAMI INNYCH USŁUG SPOŁECZNYCH I ZE SPOŁECZEŃSTWEM OBYWATELSKIM

W realizacji działań, skierowanych do osób wykluczonych społecznie nacisk przesuwany jest z indywidualnych działań w kierunku współpracy wielu partnerów, skupionej na rozwiązywaniu problemów społecznych. Obok jakościowych zmian w ramach aktywnej polityki rynku pracy i integracji społecznej konieczne jest zwiększanie dostępności usług, skierowanych do osób wykluczonych społecznie, gdyż interwencja na rynku pracy dotyczy złożonych problemów społecznych.

INCREASE THE EDUCATIONAL CHANCE AS STRATEGY COUNTERACT POVERTY AND SOCIAL EXCLUSION

The poverty is a problem around the world. It is a lot of assistance resources for the poor persons but still needy population don't reduce. In this situation the chance on education could be hope for the people in poor society. Nowadays the low education is permanent poverty fertility and higher education the head of family eliminate extreme poor with society. The education has elementary meaning for work above counteract poverty and social exclusion. Education is particularly important in first-years person life because then person has largest intellectual capacity. Increase the educational chance is a great occasion to them.

THE ANALYSIS OF SOCIAL INCLUSION AS A WAY OF TEACHING THAT GIVES ACCESS TO EQUAL AND QUALITY EDUCATION

The basis of social inclusion is an ongoing education which helps socialization and optimization of general competence levels, which in effect leads to decrease of costs in different areas. An example of country's support are projects which target at children and students that live in less developed areas, to advance their key competence in order to balance out their educational opportunities. Social inclusion is a long term process. Permanent and positive results depend on the engagement of a lot of people and effective functioning of different institutions.

Approach in social policy is to provide service to socially unfitted people or people threatened with social exclusion in a more effective way. This could be realized by drawing people's attention to a social assistance and arousing their interest in a special social projects. It is also important to initiate people's activity in changing their own life and motivating them to be active.

W projekcie uczestniczyli:

*Hanna Adamczewska
Krzysztof Czerwiński
Jarosław Gałka
Urszula Gierszewska
Maria Groworek
Aleksandra Hangiel
Katarzyna Jasica
Grażyna Popielecka
Marek Popielecki
Marcin Masarczyk
Magdalena Mitko
Janusz Otręba*

Koordynator projektu:

dr Franciszek Ręka

Fundacja GAUDETE

Katowice, Polska

www.gaudete.opoka.org.pl

**Lifelong
Learning
Programme**

This project has been funded with support from the European Commission under the Lifelong Learning Programme. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein."